

6D010200 – «Бастауышта оқыту педагогикасы мен әдістемесі» мамандығы бойынша философия докторы (PhD) дәрежесін алу үшін жазылған Жияшева Жанар Шораевнаның «Болашақ бастауыш сынып мұғалімдерін оқушылардың ақпараттық білім ортасын жобалауға даярлау» тақырыбындағы диссертациялық жұмысына ғылыми кеңесшінің

ПІКІРІ

1. Зерттеу тақырыбының өзектілігі

Болашақ бастауыш сынып мұғалімдерін оқушылардың ақпараттық білім ортасын жобалауға даярлауға кәсіби білім берудің сапалы жаңа бағытын танытады. Қазіргі барлық жоғары білім беру орындарында болашақ маманды дайындаудың жаңа парадигмалары қалыптасып, білім беру процесінің жаңа әлеуметтік талаптарға бейімделуін, икемді болуын және әрдайым үздіксіз қозғалыста болатын модельді ұстану қажеттілігі күн тәртібіне айқын қойылып келеді.

Цифрлы Қазақстан басты бес бағытының адами капиталды дамыту басымдығында «Орта, техникалық және жоғары кәсіби білім берудегі цифрлық сауаттылықты арттыру...» делінген, цифрлік сауаттылық – бұл өмірдің барлық салаларында цифрлік технологияларды сенімді, тиімді, сыни және қауіпсіз қолдануға дайындығы және қабілеті. Ақпараттық қоғамдағы қауіпсіздіктің негізі, заманның ең маңызды білімі, оны қалыптастыру оқырмандық, математикалық және жаратылыстану сауаттылығымен тең дәрежеде назар аударылуы аса өзектілікке ие. Бұл орайда Жияшева Жанар Шораевнаның өзінің зерттеу объектісін жан-жақты зерттеп, өз ойын түсінікті етіп, ақпараттық білім ортасын жобалауға даярлауды нақты сипаттаған, ақпараттық білім ортасын жобалауда қарама-қайшылықтардың болуы, нәтиженің болуы зерттеу мәселесінің өзектілігін айқындаған. Осы айтылғандарға сәйкес ұсынылып отырған диссертациялық зерттеу мәселесі жаңа, көкейкесті.

2. Нәтижелердің дұрыстығы мен негізделу деңгейі.

Докторант Ж.Ш. Жияшева диссертациялық жұмысты орындау барысында төмендегідей ғылыми нәтижелерге қол жеткізген:

1. Болашақ бастауыш сынып мұғалімдерін оқушылардың ақпараттық білім ортасын жобалауға даярлаудың теориялық-әдіснамалық негіздерін айқындаған. Ақпараттық білім ортасын жобалаудағы ұғымдық-категориялық аппаратын түзуде «білімдік орта», «ақпараттық білім ортасы» «жобалау» ұғымдарының мәні мен мазмұнын, құрылымын талдайды, «болашақ бастауыш сынып мұғалімінің оқушылардың ақпараттық білім ортасын жобалауы – білім алушылардың өз әрекетін ұйымдастырушылық-педагогикалық тұрғыдан басқарып, сапалы білім алуына ықпалын тигізетін, өзара байланысқан құрылымды білдіретін ақпараттық білім беру кеңістігі» деп анықтама береді. Болашақ бастауыш сынып мұғалімдерін оқушылардың ақпараттық білім ортасын жобалауға даярлаудың әдіснамалық маңызын әдіснамалық

тұғыр(жүйелілік тұғыр, іс-әрекеттік тұғыр, ақпараттық тұғырлар) мен әдіснамалық қағидаларды(білім берудің үздіксіздігі қағидасы, гуманистік қағидасы, интеграция қағидасы, ашықтық қағидасы, ақпараттық мәдениет қағидасы, білім берудің іргелілігі мен тұтастығы қағидасы) басшылыққа алады.

2. Болашақ бастауыш сынып мұғалімдерін оқушылардың ақпараттық білім ортасын жобалауға даярлаудың әдістемелік жүйесін жасаған. Докторант әдістемелік жүйені жасауда ақпараттық және білімдік ресурстармен жасалатын жұмыстың мазмұны мен нақты үлгісінің ішкі құрылымын және ондағы элементтердің өзара байланысын сипаттайды.

3. Болашақ бастауыш сынып мұғалімдерін оқушылардың ақпараттық білім ортасын жобалауға даярлаудың компоненттеріне (мотивациялық-мақсаттылық, мазмұндық-іс-әрекеттік және бағалаушылық-рефлексиялық) сай түзілген өлшемдер мен көрсеткіштерден тұратын, жоғары, орта, төмен деңгейлері анықталған құрылымдық-мазмұндық моделін дайындаған.

4. Болашақ бастауыш сынып мұғалімдерін оқушылардың ақпараттық білім ортасын жобалауға даярлаудың әдістемесі: «Ақпараттық білім ортасын жобалау негіздері» тақырыбындағы элективті курс бағдарламасы; «Бастауыш мектепте ақпараттық білім ортасын жобалау» атты әдістемелік құрал дайындалды, педагогикалық эксперименттен өткізіп, оның тиімділігін дәлелдеп, ғылыми-әдістемелік ұсыныстар берген.

3. Нәтижелердің теориялық және практикалық маңызы

Болашақ бастауыш сынып мұғалімдерін оқушылардың ақпараттық білім ортасын жобалауға даярлаудың теориялық-әдіснамалық негіздері айқындалған. Болашақ бастауыш сынып мұғалімдерін оқушылардың ақпараттық білім ортасын жобалауға даярлаудың әдістемелік жүйесі жасалған. Болашақ бастауыш сынып мұғалімдерін оқушылардың ақпараттық білім ортасын жобалауға даярлаудың құрылымдық-мазмұндық моделі дайындалған.

Болашақ бастауыш сынып мұғалімдерін оқушылардың ақпараттық білім ортасын жобалауға даярлаудың әдістемесі «Ақпараттық білім ортасын жобалау негіздері» атты арнайы курс бағдарламасы әзірленген. Педагогикалық іс-тәжірибе жүзеге асырылып, оның нәтижелеріне сандық және сапалық талдау жүргізілген.

Диссертациялық зерттеу барысында алынған нәтижелер мен жасалған нақты ғылыми-әдістемелік ұсыныстарды, зерттеудің материалдарын жалпы білім беретін мектептердің, гимназия мен лицейлердің жоғары сатысында, колледждердің тәжірибесінде, жоғары педагогикалық оқу орындарында, педагог мамандардың біліктілігін арттыру жүйесінде пайдалануға болады.

4. Диссертацияның мазмұны мен рәсімдеу бойынша кемшіліктер

Диссертациялық мазмұны толық. Зерттеу жұмысы талаптарға сай жазылған. Бұл докторанттың диссертациялық жұмысты жазу барысында аса жауапкершілікпен қарағандығын дәлелдейді.

5. Диссертацияның ғылыми білікті жұмысқа қойылатын талаптарға сәйкестілігі

Болашақ бастауыш сынып мұғалімдерін оқушылардың ақпараттық білім ортасын жобалауға даярлау диссертациялық жұмысы зерттеудің ғылыми-педагогикалық негіздерімен, зерттеу пәніне сәйкес қарастырылған педагогикалық технологиялардың сараланып қолданылуымен, тәжірибелік-эксперимент жұмысының жоспарымен, зерттеу мақсатының міндеттерге сәйкестілігімен алынған бастапқы және соңғы нәтижелердің математикалық-статистикалық әдістерді қолданумен, анықталған мазмұндық фактілер мен оқу-зерттеу және ғылыми-зерттеу іс-әрекеттерін тексерумен арнайы курсты жоғары оқу орнының тәжірибесіне енгізумен қамтамасыз етілген.

Зерттеу жұмысының негізгі тұжырымдары, теориялық және практикалық нәтижелері халықаралық конференцияларда және ғылыми басылымдарда талқыланды. Зерттеу барысында 7 еңбек жарық көрді. Соның ішінде 1-еуі Scopus деректер қорына енетін жарияланымда, 3 мақала ҚР БЖҒМ Білім және ғылым саласында сапаны қамтамасыз ету комитеті ұсынған басылымдарда, 3 мақала ҚР ұйымдастырылған халықаралық ғылыми-практикалық конференция материалдарында жарық көрген.

6. Диссертацияны қорғауға жіберу (немесе жібермеу) туралы ұсыныс

Жияшева Жанар Шораевнаның 6D010200 – «Бастауышта оқыту педагогикасы мен әдістемесі» мамандығы бойынша философия докторы (PhD) дәрежесін алу үшін ұсынылған «Болашақ бастауыш сынып мұғалімдерін оқушылардың ақпараттық білім ортасын жобалауға даярлау» атты диссертациялық жұмысы дербес орындалған, аяқталған, диссертацияларға қойылатын талаптарға сәйкес жазылған жұмыс деп санаймын. Жияшева Жанар Шораевнаның 6D010200 – «Бастауышта оқыту педагогикасы мен әдістемесі» мамандығы бойынша философия докторы (PhD) дәрежесін алуға лайық деп есептеймін.

Ғылыми кеңесші,
Педагогика ғылымдарының
докторы, профессор

С.М.Кенесбасв